

Maatregelen van de ERK met het oog op de COVID-19-pandemie

De Europese Rekenkamer (ERK) heeft het nodige ondernomen om tijdens de COVID-19-pandemie de overheidsfinanciën in de EU op doeltreffende wijze te kunnen blijven controleren en controleverslagen, adviezen en evaluaties tijdig uit te brengen, voor zover dit mogelijk is in deze moeilijke tijden. Tegelijkertijd gaat onze dank uit naar alle mensen die zich inzetten om levens te redden en de pandemie te bestrijden in Luxemburg, elders in de EU en overal ter wereld. We blijven ons ook inzetten om het beleid van de Luxemburgse overheid voor de bescherming van de volksgezondheid te ondersteunen. Wij beperken de effecten van de huidige gezondheidscrisis op ons personeel en hebben voorzorgsmaatregelen genomen om het risico voor hen en hun familie zoveel mogelijk te beperken.

Persbericht

Luxemburg, 23 april 2020

Grotere doelgerichtheid en meer coördinatie nodig bij EU-uitgaven voor culturele voorzieningen, aldus controleurs

Er zijn meerdere Europese initiatieven ontwikkeld om culturele voorzieningen te promoten. Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer is de afstemming op financieringsregelingen echter ontoereikend en worden de EU-investeringen te weinig gericht op het behoud en de financiële duurzaamheid van culturele voorzieningen. Bovendien worden culturele investeringen volgens de controleurs niet als prioriteit behandeld, maar vooral als middel om economische doelstellingen na te streven.

De EU mag trots zijn op haar rijke culturele diversiteit en zij heeft een aantal initiatieven genomen om toe te zien op de instandhouding en de ontwikkeling van het Europese culturele erfgoed. Verschillende EU-fondsen kunnen hiertoe bijdragen: het belangrijkste hiervan is het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO). De controleurs onderzochten de effecten van dergelijke investeringen en beoordeelden de financiële en fysieke duurzaamheid van een aantal voorzieningen waaraan steun was verleend. Zij evalueerden 27 projecten in 7 lidstaten: Duitsland, Frankrijk, Italië, Kroatië, Polen, Portugal en Roemenië.

“Bijna de helft van de projecten in verband met culturele voorzieningen zou niet zijn uitgevoerd zonder EU-investeringen”, aldus Pietro Russo, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag. “Het is echter onduidelijk wat de EU wil bereiken met haar bestaande initiatieven: de doelgerichtheid en coördinatie laten namelijk te wensen over.”

Cultuur is geïntegreerd in verschillende strategieën en beleidsmaatregelen op EU-niveau (“mainstreaming”). Wat de controleurs betreft, maakt het naast elkaar bestaan van meerdere kader met

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

verschillende actoren en overlappende perioden en doelstellingen het te ingewikkeld en kan dit verwarrend werken. De controleurs constateerden ook dat de culturele initiatieven van de EU een beperkte impact hebben op de beschikbaarheid van EU-middelen. Met name houden de autoriteiten van de lidstaten bij de financiering van projecten geen rekening met de deelname door culturele voorzieningen aan EU-initiatieven.

Met een tussen 2010 en 2017 jaarlijks beschikbaar bedrag van ongeveer 750 miljoen EUR was het EFRO een belangrijke bron van financiering voor publieke investeringen in culturele voorzieningen in ongeveer een derde van de lidstaten. De culturele dimensie wordt echter niet als prioriteit behandeld voor EFRO-financiering, waarbij economische en sociale overwegingen centraal blijven staan. Investeringen in culturele voorzieningen zijn derhalve een middel om een doel te bereiken, die alleen moeten worden gefinancierd wanneer zij het economische concurrentievermogen kunnen helpen verbeteren of de ontwikkeling kunnen helpen bevorderen.

De prioriteit die wordt verleend aan economische doelstellingen betekent ook dat er onvoldoende aandacht wordt besteed aan de duurzaamheid van culturele voorzieningen. Momenteel kan, zelfs wanneer dringende werkzaamheden nodig zijn, een maatregel met betrekking tot een voorziening niet uit het EFRO worden gefinancierd wanneer deze naar verwachting geen economische en sociale effecten heeft.

Culturele voorzieningen in de EU zijn over het algemeen afhankelijk van overheidssubsidies voor de exploitatie en de financiering van investeringen. De controleurs wijzen er echter op dat de voorzieningen nauwelijks worden gestimuleerd om de inkomsten te verhogen. De EFRO-vereisten voor inkomstengenererende projecten houden zelfs in dat hoe hoger de gegenereerde netto-inkomsten zijn, hoe minder EU-steun wordt verleend.

Al met al is het oordeel van de controleurs over de doeltreffendheid en duurzaamheid van EFRO-projecten voor culturele voorzieningen gemengd.

Om de vastgestelde tekortkomingen aan te pakken, bevelen de controleurs de Europese Commissie aan:

- het bestaande strategische EU-kader voor cultuur te verbeteren, binnen haar bevoegdheid op grond van de Verdragen;
- het gebruik van particuliere middelen voor de instandhouding van het culturele erfgoed van Europa te bevorderen;
- de financiële duurzaamheid van uit het EFRO gefinancierde culturele voorzieningen te versterken;
- meer specifieke maatregelen te nemen om erfgoed in stand te houden.

Noot voor de redactie

Speciaal verslag nr. 08/2020 “EU-investeringen in culturele voorzieningen: een onderwerp dat meer aandacht en coördinatie verdient” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact voor dit verslag

Vincent Bourgeois — E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
T: (+352) 4398 47502 / M: +352 691 551 502